

Djurgårds bladet

SKANSEN I VÅRT HJÄRTA

Följ med till
kungens hästar

Nr 3, september 2018
61a årgången

Djurgårdsslätten 78, Tfn 08-663 71 82
www.lillahasselbacken.se

Välkomna till Oktoberfest!

21 september – 6 oktober

MAT – ÖL – GUTE STIMMUNG
LIVEMUSIK KL 17-22 ALLA DAGAR!

Herzlich Willkommen!

Äntligen höst – temahelger

Två helger kvar med tema **Trädgård** och **Bröd i lust och nöd**
Helgerna bjuder också på pröva på-aktiviteter för stora och små.
Däremellan har vi även vår traditionella **Höstmarknad** –
upplev en marknad som år 1900!

22-23/9

Trädgård

29-30/9

Höstmarknad

6-7/10

Bröd i lust och nöd

SKANSEN

- historier får liv -

Omslagsbilden

På bilden stiftar Lina bekantskap med en get på Lill-Skansen. På sidan tio berättar vi mer om när Lina var med sin familj på Skansen, ett ställe i Stockholm som har

sin speciella plats i våra hjärtan. Och vi intervjuar Skansens marknads- och kommunikationschef Maria Torén.

Lina fotograferades av Kerstin Lager.

Välkommen!

20/9 Rosendals slott

När: Torsdag 20 september, kl 15-17. Endast för medlemmar.

Pris: 100 kr inkl kaffe.

Anmäl med namn+tfn till 070-2775311 eller djurgardsbladet@outlook.com.

14/10 Guidad vandring i gamla Djurgårdsstaden

Vi vandrar genom de gamla stadskvarteren med många av Stadsmuseet blå- och grönklassade hus och avslutar i vårt båtsmanshus från 1749 med kaffe.

När: Söndag 14 oktober, kl 11-12.

Var: Samling vid Djurgårdskyrkan, Djurgårdsvägen 74. Tag Djurgårdsfärjan eller spårvagn 7 eller buss 67.

Pris: 100 kr betalas på plats kontant eller swish. **Medlemmar gratis!**

Anmäl med namn+tfn till 070-2775311 eller djurgardsbladet@outlook.com.

17/11 H.M. Konungens hovstall

Hovstallets guide möter upp vid porten och visar oss både stall, paradvagnar och kungliga bilar.

När: Lördag 17 november, kl 14-15. Samling senast 13:50.

Var: Väpnargatan 1, bakom Svenskt Tenn vid Nybroplan.

Pris: 100 kr vuxen, 50 kr barn 7-17 år. Betalas till Hovstallet på plats.

Ingen anmälan behövs.

Djurgården klär om

Välkommen tillbaka till Djurgården som nu klär om till höst och vinter.

Efter den heta sommaren som gick ut över besökssiffrorna på både Skansen och andra turistmål på Djurgården, hoppas vi på en återhämtning inför den nya säsongen.

Och det blir onekligen lättare att besöka Södra Djurgården nu när 7:an går hela sträckan från T-Centralen. En genomtänkt infrastruktur förbättrar tillgängligheten och ett smart sätt att få bort trafikkaoset efter Djurgårdsbron är att åka

Ordföranden har ordet

kollektivt. När parkeringsplatserna är fulla står turistbussarna på både cykelbanor och spårvagnsspår! Titta på min snap shot hur det såg ut för några veckor sen. Totalstopp redan på Djurgårdsbron för kollektivresenärerna. Vi kommer ordna en hearing om trafikfrågan i vinter.

Turistbussarna får inte plats.

Förutom Liljevalchs och Blå Porten finns det fler byggnader som är under renovering. En av dem

är vår egen klenod, båtsmanshuset från 1749, som underhålls med största kunskap och varsamhet av ägaren Stadsholmen. Den målas med rödtjära som nu doftar på hela Östra Varvsgatan. Kom och titta hur det blev, till exempel på en av de guidningar vi ordnar framöver.

Stugan målas med rödtjära.

Jag vill också hälsa alla nya medlemmar varmt välkomna.

Följ oss på hemsidan och Facebook så ni är uppdaterade. Vår verksamhet bygger på medlemmarnas intressen och en dialog med dig som medlem är en förutsättning. Du är välkommen med insändare, synpunkter och förslag!

*Kerstin Brunnberg, ordförande
djurgardsbladet@outlook.com*

Här är det yttrande som hembygdsgeningsföreningen inlämnat angående Gröna Lunds planer för marken där idag Aquaria och Spårvagnshallarna står. Samråd för området Skeppsholmsviken 9 m.fl. sker nu i september.

Rivningslov för Aquaria gavs i våras och byggnaden rivs september-oktober. Se också insändaren på sid 16 och läs mer på www.djurgardenshembygdsforening.se.

SAMRÅDSYTTRANDE TILL STADSBYGGNADSKONTORET BETRÄFFANDE DETALJPLAN FÖR FASTIGHETEN SKEPPSHOLMS- VIKEN 9 MFL. DNR 2017-09424.

Djurgårdens hembygdsförening har genom Stadsbyggnadskontoret tagit del av rubr. planförslag med bilagor. Förslaget torde i första hand vara tillkommet eftersom de återanvända byggnaderna från tidigare Vasavarvet som idag rymmer det uppskattade vattenmuseet AQUARIA anses svåra att underhålla. Till skillnad från huvuddelen av kv Skeppsholmsviken är marken endast tillsvidare upplåten av Stockholms stad (Aquaria-delen) resp. under arrende från Kungliga Djurgårdens förvaltning. För området finns idag obsoleta planer för gata och parkering.

Gröna Lund planerar att inleda rivningen av vattenmuseet i november och därefter bygga en restaurang och konferensanläggning, med i princip samma typ av byggnad som spårvagnshallarna, dock något lägre och något kortare än dessa, men högre än den befintliga. Man avser att ge fasaden mot nuvarande parkeringen en elegantare utformning än denna, som haft en mer provisorisk karaktär. Vi förutsätter dock att fasadförslaget överarbetas ytterligare.

Djurgårdens hembygdsförening får inledningsvis starkt beklaga nedläggningen av det intressanta vattenmuseet. Det har utgjort ett spännande och annorlunda till-

skott till Djurgårdens många kulturhistoriska museer. AB Gröna Lund har försvarat åtgärden med att man inte är ägare till marken och därför inte vill göra stora investeringar för museet, men företaget räknar ändå med att bebygga tomten för andra ändamål.

Planen bygger på att fortsatt upplåtelse för nuvarande verksamhet i övrigt, Spårvagnshallarna, skulle upphöra efter 20 år och hela planområdet därefter upplåtas för annan verksamhet för besöksändamål, såsom museum, konsthall och /eller saluhall.

Djurgårdens hembygdsförening har inga direkta invändningar mot planen i övrigt eller utformningen av nybyggnaden. Vi anser dock att det bör allvarligt prövas att även i framtiden bibehålla spårvagnshallarna för det historiska vagnbeståndet. Sedan de moderna vagnarna enligt planerna kommer att flyttas till en befintlig depå på Lidingö skulle det därmed ges möjlighet att här utöka beståndet av de uppskattade historiska vagnarna, såsom ett spårvägshistoriskt levande museum.

Stockholm 2 september 2018
Djurgårdens hembygdsförening

Historiskt självplock

”Stockholm, Klara kloster och Kungsladugården” av Clas Tollin.

Den här boken handlar om Nationalstadsparkens landskapshistoria och varför Stockholm blev till. Ett särskilt avsnitt behandlar namnet Stockholms uppkomst.

Detta är en vetenskaplig bok med en gedigen notapparat men inte svårläst för det. Själv blev jag fångad av de många intressanta kartorna som visar gamla strandlinjer, troliga segelleder och ortnamn, varav många fortfarande används. Utifrån kartorna dyker man gärna ner i texten och fördjupar sig, ett mycket givande faktafiske för den som är lite förtrogen

med Djurgårdens topografi och som vill veta mera. Det är fascinerande att föreställa sig hur det såg ut på niohundralet när vattnet gick fem meter högre än nu. På 1400-talet var Isbladskärret ett sund som avskilde Valmundsön (södra Djurgården) från Vinterholmarna som sedan kom att bilda Blockhusudden när vattnet sjunkit undan ytterligare.

Författaren ägnar en stor del av boken åt vilka byar och gårdar som legat inom området och sträcker sig så långt som bort till nuvarande Vasastan. Också det är fascinerande att tänka sig stora delar av innerstan som landsbygd. Kaknäs, Ropsten, Tegeluddsbacken känner vi igen men Vädla och Unnaröra vet man mindre om. Clas Tollin har dock en uppfattning om respektive läge, vilket är intressant att ta del av.

Vad gäller namnet Stockholm visar författaren att det finns fler öar med samma namn i Sverige och alla har gemensamt att de har legat som en sorts gränsmarkering (stock) mellan olika administrativa områden. I Stockholms fall gäller det alltså gränsen mellan Uppland och Södermanland. Fantastiskt att äntligen få besked! När jag läste Nordiska språk på 60-talet ansågs namnfrågan vara olöslig men Tollins förklaring verkar i mina ögon vara slutgiltig.

Är du intresserad av landskapshistoria och gillar kartor är det här ett fynd. Att det finns en massa noter förhöjer bara underhållningsvärdet.

Dessutom får man veta vad namnet Valmund betyder. Bara denna förklaring gör boken värd att ta del av.

Klas Jonsäter

Folke Bernadottes bro byggs

Den nya cykel- och gångbron kommer förbinda Djurgårdsbrunnsvikens norra sida, vid bysten av Folke Bernadotte, med den södra. Den får sin sträckning på nästan exakt samma plats där Karl XIV Johan placerade den pontonbro som om somrarna från 1820 möjliggjorde transport från Rosendal till Gärdet för militärövningar.

Också för Stockholmsutställningen 1930 anlades på samma plats en bro. Några rester finns fortfarande kvar (se bild). Dessa trärester är oss veterligt det enda som finns kvar på Djurgården från Stockholmsutställningen. När ägare vill riva brukar ett oåterkalleligt förfall åberopas och redaktionen undrar över prioriteringen att riva hela hus från utställningen men låta broresterna stå kvar ...

Byggstarten för den nya bron blir nu i oktober då bland annat fundamentet uppförs. Den eleganta bron monteras i vår och det blir invigning i augusti 2019.

Arkitektkontoret & Rundquists bild av nya bron.

Sista resterna av bron från Stockholmsutställningen 1930.

Sista chansen att se Plensas skulpturer

Utefter Djurgårdsbrunnsviken står sedan juni Jaume Plensas gigantiska flickhuvuden utställda.

Skulpturutställningarna utefter stranden börjar bli en fin sommartradition. Liksom förra årets skulpturer kommer Plensas skulpturer snart tas ner. Så passa på att se dem före 23 september!

Breda gatans gatufest

FOTO: KERSTIN LAGER

Svartleffes kapell underhöll och vad det svängde!

En härlig bild från den nu årliga gatufesten som ordnas av boende på Breda gatan i gamla Djurgårdsstaden.

Antalet kuvert ökar för varje gång och i år var bordet nästan lika långt som gatan!

Svartleffes kapell underhöll. Vilka bra musiker och vad det svängde!

Tänk vad trevligt det blir när grannar med gemensamma krafter går ihop och fixar en fest tillsammans.

Mer sånt, tycker redaktionen .

Dockskåpet under återuppbyggnad

Dockskåpet på Beckholmsvägen blev så förfallett att det måste rivras. Eftersom hembygdsgenombudet verkar för att bevara våra kulturhistoriska miljöer är vi

glada att en exakt kopia av det grönklassificerade huset nu återuppförs och den historiska miljön vid Nannylund förblir intakt, om än med nytt virke.

En Djurgårdsprofil i luckan

FOTO: KERSTIN LAGER

Bertil har allt från SL-biljetter till plåster men på hösten vill de flesta köpa godis.

Det första vi ser när vi kliver av spårvagnen vid Skansen är kioskerna utanför.

I en av dem känner vi igen en riktig Djurgårdsprofil – Bertil Johansson som har Djurgårdsslättens kiosk. Det är en gammaldags kiosk med försäljningslucka.

– Kiosken har gått i arv. Jag började jobba i den på 1970-talet, berättar han och fortsätter:

– Djurgårdsslätten har en lång tradition som samlingsplats. De första kioskerna som uppfördes kallades ”vattenkiosker” och där kunde man förfriska sig med lemond.

– Den tidigaste föregångaren till min

kiosk fanns på plats 1926. Den var liten, gul och sexkantig. Nästa kioskbyggnad var ellipsformad och blå till färgen och fanns här från 1970-talet till 1984, då den nuvarande byggnaden, ritad av arkitekten Bengt Edlund, uppfördes. Den här kiosken är en klassisk kiosk, med en traditionell lucka – det finns inte så många luckkiosker kvar i Stockholm.

– Visst har du öppet ibland på vintern?

– Ja, det stämmer. Jag har fasta kunder året runt som arbetar på de olika anläggningarna här. Men på sommaren jobbar jag varje dag. Det är så klart en topp i juli och augusti, men för oss är alla årstider viktiga, numera är det folk på slätten både kring jul och påsk.

– Vad är roligast med att ha kiosken vid Skansen?

– Det är att jag får möta så många olika människor och få möjlighet att studera det mänskliga beteendet.

– Får du höra anekdoter från Djurgården, till exempel om Djurgårdsbor?

– Det har nog hänt och en del historier är så skandalösa att jag håller dem för mig själv. Men det finns många färgstarka och kunniga Djurgårdsprofiler som jag lärt känna under åren.

Vi frågar Bertil vad han har för tips till besökare.

– Det finns många pärlor på Djurgården, jag kan inte välja. Men ta en lugn promenad och njut av alla sevärdheter och den vackra naturen!

Red.

Skansen

Maria Torén berättar att Skansen har nästan 1,4 miljoner besökare varje år.

Har du ätit sockervadd på Bollnästorget, klappat killingar på Lillskansen eller gått med tjejgänget på Allsång? Om du är Stockholmare tror vi svaret blir Ja.

Skansen har verkligen sin egen plats i våra hjärtan. Det känns som om det är ”vårt” Skansen. Vår alldeles egna park att promenera och leka i. Och Skansen finns där för oss, 365 dagar om året.

Vi gick dit med Manne, lillasyster Lina och deras föräldrar.

När vi gått genom entrén drabbades vi av beslutsångest. Mamma Gia ville gå in i den där vackra pergolan vid Skogaholms herrgård. Pappa Johan ville gå till bakstugan bakom granarna och mumsa nygräddat tunnbröd.

Manne och Lina ville se djur och leka. Men för alla småbarnsfamiljer finns det ett lugnande besked. Alla vägar bär till både lekplatsen och Lill-Skansen.

Vi frågar Maria Torén som är marknads- och kommunikationschef vilka besökare som är vanligast.

– Vi får besökare i alla åldrar och många av dem är turister. Men visst har vi gjort mycket för att barnfamiljerna ska trivas. Lekplatsen vid restaurang Solliden har vi ju nyligen förvandlat till ”Ekorrparken” med helt nya redskap och lek-möjligheter.

Med barn upp till tio år som primär målgrupp förstår vi att det passar som handen i handsken för hela skolklasser att besöka Skansen.

De kommer ju dessutom in gratis under största delen av skolåret.

– Ja, det är roligt att kunna erbjuda skolklasserna det, säger Maria. Den vanliga entréavgiften på vardagar september-maj är 60 kronor för barn från fyra år och 125 kronor för vuxna. En del tycker entrén är dyr. Men då glömmer man att det mesta är gratis när man väl kommit in. Och här finns ju så mycket olika saker att se och uppleva. Det finns något för både vuxna och barn.

– Är Skansen ett zoo eller ett museum, undrar vi.

i vårt hjärta

FOTO: KERSTIN LAGER

*Triangelarna i Ekorrparken
ger ett härligt ljud.*

– Skansen är något så ovanligt som ett stort museum och världens första friluftsmuseum med allt vad det innebär i form av kulturhistoriska byggnader, parker och trädgårdar, ett zoo med nordiska djur och

vit som det brukar. Sommarmånaderna är väldigt viktiga för Skansens ekonomi men tyvärr blev det ett rejält tapp denna sommar, som hos övriga branschkollegor. Men midsommar och Allsång har förstås varit fullsatt. Vet ni förresten att det var redan på 1930-talet som Allsång startade. Med Sven Lilja!

”...en litet lugnare miljö för de mindre barnen...”

en konsertscen. Vi har ingen konkurrent i Stockholm som erbjuder allt detta. Det är lätt att spendera en hel dag här.

– Ni har ju öppet hela året. Vilken är er intensivaste period?

– Juli är den månad vi har allra mest besökare. Men på grund av den ovanliga hettan som var i somras har det inte bli-

Vi tänker att det är lätt att tro att det är Stockholms stad som äger och håller Skansen öppet. Men ägaren är en stiftelse. Bara 29 procent av intäkterna utgörs av bidrag. Bidraget är från Kulturdepartementet ”för att vårda och bevara Sveriges historia för framtiden”.

– Vi ska dra in största delen av intäkterna själva. Den blygsamma vinst vi gör återinvesterar vi i verksamheten. Och vi

är mycket beroende av våra kunniga medarbetare för att hålla Skansen i toppform. Om Skansen ska fortleva måste det vara attraktivt och kunna erbjuda en riktigt bra upplevelse.

– Tror du att ni får mycket besökare i höst och vinter?

– Absolut. På höstlovet har vi speciellt fokus på folketro och magi och i stugorna har vi ”kloka gummor” som berättar läskiga skrönor från förr. Vi har också en ljusvandring i novembermörkret för att visa hur man levde innan elektriciteten kom och hur man istället använde eldens sken från brasor, facklor och ljus för att lysa upp.

Historisk julmarknad

Maria berättar att Lucia är en mycket populär högtid på Skansen som många vill vara med om. Likaså nyårsafton med sina stora fyrverkerier och oslagbara utsikt över stan. Julmarknaden, som i år börjar 24 november, är också populär. Hon berättar att Skansens julmarknad är en lugnare och mer historisk marknad än exempelvis julmarknaden i Gamla Stan.

Mysig skridskobana

Och så har ju Skansen ordnat en ny skridskobana för både barn och vuxna. Den ligger uppe på Bollnästorget.

– Liksom julmarknaden är vår skridskoåkning mer personlig och intim än på andra ställen i stan. Det finns både korvgrillning och musik vid banan men vi vill framförallt erbjuda en något lugnare miljö för de mindre barnen.

Vi tror att också par kan tycka det är romantiskt och mysigt att åka på banan.

– När öppnar den?

– Skridskobanan öppnar i samband med jullovet.

– Du jobbar mycket på Djurgården så du kanske inte vill vara på Djurgården när du är ledig?

– Jo, det vill jag gärna. När jag var ny i Stockholm var jag ofta på Rosendals trädgård. Jag cyklar mycket och tar också gärna en tur till bukten precis efter spårvagnens hållplats vid Waldemarsudde. Det är en så härlig och lugn plats. Där blir årstidernas växlingar så tydliga, både i träd, vassar och sjön utanför.

Red.

Särskilt värdefull kulturhistorisk bebyggelse rivs?

Två av de gamla byggnaderna mittemot Gröna Lunds entré riskerar att rivras eftersom ägaren Pop House vill bygga om.

Ägaren vill utöka den verksamhet som redan finns i Abbamuseet och Pop House Hotel och skapa nya utrymmen där de två byggnaderna idag ligger.

Ägarens plan innebär bland annat att spränga ner i berget för att skapa källarplan och att istället för 1880-talshuset uppföra en ny fasad som är högre än originalfasaden och till utseendet vagt påminner om 1800-tal. Likaså där huset från 1927 hittills stått blir inte bara innandömet nytt utan också fasaden.

Grönklassificerade

Byggnaderna är kulturhistoriskt klassificerade av Stadsmuseet med klass grön som innebär ett högt kulturhistoriskt värde och att bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Precis som innan Lindgården revs åberopar nuvarande ägare husens dåliga skick, trots att vi inspekterat byggnaderna och kunnat konstatera att dom är mycket stabila, bara lite vanskötta av förra ägaren.

Stadsmuseet och två oberoende antikvariska utredningar bekostade av sökandena har gemensamt framhållit husens kvarstående stora kulturhistoriska värde.

Pop House fick först avslag på sin plan. Men stadsbyggnadskontoret har nu valt att ge klartecken för att gå vidare i tillståndsprocessen.

Klassificeringen tandlös?

Redaktionen undrar om det inte finns något skydd alls för särskilt värdefull kulturhistorisk bebyggelse?

Att köpa och väl förvalta ett kulturhistoriskt hus är en kulturgärning. Men då byggnaden står i ett attraktivt område med höga markpriser verkar Stadsmuseets klassificering helt tandlös. Den byggnad som är ett del av vårt kulturarv blir istället ett exploateringsobjekt för vinstintressen. Och fritt fram att riva den.

Staden måste skydda vårt gemensamma kulturarv och inte tillåta privata vinstintressen förstöra det. Då det är rivet går det inte att återskapa.

Kommande trafikchaos

Idag råder en ganska kaotisk trafiksituation och mycket begränsad framkomlighet både utanför Abba-museet och på Allmänna gränd vid Gröna Lund. Med en utökad verksamhet ökar också trafiken i kvarteret. Därtill kommer att den stora parkeringsplatsen i Skeppsholmsviken försvinner och ersätts av Gröna Lunds många nya attraktioner.

Eftersom hembygdsföreningen verkar

I mitten av bilden syns 1880-talshuset, f.d. restaurang Linden, med den tydliga nivåskillnaden mellan det trekantiga sadeltaket och den lägre del som ägaren planerar höja. Längst till vänster är det byggnadsminnesmärkta 1840-talshuset. Längst till höger syns sommarpaviljongen från 1927 som en gång i tiden var del av restaurang Lindgården som byggdes för Stockholmsutställningen 1930.

för att bevara Djurgårdens kulturhistoriska miljöer verkar vi för att husen inte ska förstöras.

Bevara och använd

Vi föreslår att istället använda de två unika, gamla husen för att skapa en fin miljö i samklang med husens karaktär. Det skulle kunna bli en njutbar plats på denna så välbesökta del av Allmänna gränd där många annars inte ser något av det kulturhistoriska Djurgården. Och både stockholmare och turister kan då få uppleva vårt gemensamma kulturarv.

Det är Stockholms stad som äger marken. Den upplåts genom tomträttsavtal till husens ägare.

Så här skriver Stadsmuseet om sin klassificering:

”I Stockholm finns många byggnader som har ett särskilt kulturhistoriskt vär-

de. De är en viktig del av vårt gemensamma kulturarv. Byggnaderna berättar om det Stockholm som har varit och är ofta exempel på god stadsplanering.”

Den kulturhistoriska miljön mittemot Gröna Lunds huvudentré utgörs av flera historiska hus (se bild).

Samråd Q4

Stadsbyggnadskontoret meddelar att det blir samråd sista kvartalet i år då det finns möjlighet att påverka beslutet. Efter samrådet planeras ärendet tas upp i nämnden för ställningstagande inför granskning. Tillsvidare har Stadsbyggnadskontoret med andra ord godkänt Pop House planer för vidare granskning.

Om du har frågor om tillståndsprocessen (dnr 2018-00719) kan du kontakta martina.norrman@stockholm.se

Red.

Insändare

Aquarias död

I november 2017 upptäckte jag att jag inte kunde köpa ett årskort på Aquaria då de skulle stänga inom ett år.

Det officiella skälet var att byggnaden där akvariet är inhyst krävde stora reparationer och att hyresavtalet på marken som Stockholms Stad erbjöd inte var tillräckligt långsiktigt för att berättiga en investering av P&R (Parks & Resorts som äger Gröna Lund).

Det fanns inga planer för omlokalisering av ekosystemen som utvecklats och frodats i byggnaden i nästan 30 år.

Aquarias regnskog är unik, i insamlingen gjord i Costa Rica, och i dess plantering, tillväxt och skötsel. Det finns insekter från Australien och grodor från Ecuador som bor i den, malar och rockor som levt i generationer i regnskogen, som har både natt/dag och regncykler för att återskapa den naturliga livsmiljön.

Blandningen av arter i Aquarias livsmiljöer möjliggör självuppehållande, kemiskt fria biologiska filtreringssystem vilket ger dem några av världens mest livskraftiga och mångfaldiga populationer. Visste du att det är sällsynt att hitta ett akvarium där hajar och koraller trivs i samma akvarium? Aquaria är ett av få exempel på detta i världen. Den konstgjorda laxtrappan och odlingsanläggningen för Östersjööringen är också en unik attraktion som inte finns i någon annan storstad i världen. Aquaria är världsberömt, speciellt hos experter på området;

“I am very sorry to hear about the future closure of Aquaria ... It would be a terrible loss to Europe’s aquarium community and inspiration for nature lovers who visit from all over the world.” – Brian Zimmerman Chief Curator – Zoological Society of London.

“It is sad to hear ‘of the closure of Aquaria’ as it was one of my favorite aquariums.” - Joe Yaiullo, Curator/Cofounder, Long Island Aquarium and Exhibition Center.

“... It is my all-time favourite aquarium, so closing makes me very sad!” - Markus Dernjatin, Displays curator, Sea Life Center Helsinki.

Vem är då skyldig till Aquarias död? Först och främst Stockholms Stad. De kunde ha gett ett längre hyresavtal. Sedan P&R. De har åberopat byggnadens dåliga skick trots att de löpande genomfört större reparationer. I själva verket vill de bygga en konferensanläggning istället.

Också Rädda Aquaria har till viss del bidragit till nedläggningen. Till min besvikelse fokuserade de på ett namn och en museilicens snarare än de levande ekosystemen.

Det är så gott som omöjligt att bibehålla ett ekosystem i en flytt eftersom de minsta förändringar kan kullkasta balansen irreversibelt.

Heather Main, doktor i biologi

*Läs insändaren i sin helhet på
djurgardenshembygdsforening.se*

Ett mycket trevligt årsmöte

FOTO: CAROLINE SYLVÉN

Vår mycket uppskattade styrelseledamot Birgit Rahm avtackades på årsmötet.

Tack alla medlemmar som deltog i årsmötet! Det var roligt att så många kom.

Årsmötesförhandlingarna genomfördes i vanlig ordning.

Efter mötet hade vi en mycket trevlig middag tillsammans. Vi tackar speciellt Louise och Carl-Johan för den fantastiska middagsmiljön på Nedre Manilla.

Årsmötesprotokoll och bilder från middagen finns på djurgardenshembygdsforening.se

Vår nya styrelse 2018

Tolv av 2017 års ordinarie ledamöter och en adjungerad återvaldes vid årsmötet. Birgit Rahm och David Zunino hade avböjt förlängt uppdrag. Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete i styrelsen där alla redan är varma i kläderna.

Kerstin Brunberg, ordförande,
Göran Söderström, vice ordförande
Carl-Johan Bonnier, kassör
Karin Åhman, sekreterare
Per Axelsson, plangruppen
Erika Wörman, plangruppen
Fredrik von Feilitzen, plangruppen
Karin Svedberg, programgruppen
Caroline Sylvén, programgruppen
Eva Gernandt, programgruppen
Michael Frie, ledamot
Johanna Sawalha, redaktör webb
Kerstin Lager, adj. redaktör print

FOTO: KERSTIN LAGER

Hela styrelsen på plats vid vår stuga.

Får vi spara dina uppgifter?

GDPR är den dataskyddslag som 2018 trätt i kraft i EU. I Sverige ersätter den PUL. Den nya lagen är avsedd att ge privatpersoner ett starkare skydd, till exempel skydda från att personuppgifter vidarebefordras till tredje part i reklam- eller försäljningssyfte utan att man gett sitt medgivande till det. Djurgårdens hembygdsförening följer GDPR. Därför vill vi säkerställa att vi använder de uppgifter vi har om dig på det sätt du vill.

- I medlemsregistret sparar vi ditt namn och postadress och vi uppdaterar löpande datum när medlemsavgifterna betalats.
- Då du anmäler dig till en av våra medlemsaktiviteter är det vanligt att vi ber dig om ditt telefonnummer så vi kan nå dig om aktivitetens tid eller plats ändras i sista minuten. Ditt namn och telefonnummer sparas i en fil tillsammans med telefonnumren till de andra som anmält sig till samma aktivitet. Om du anmält dig via mail sparar vi också din mailadress i filen. Inga av dessa uppgifter vidarebefordras till tredje person.

Om du vill att vi ska ta bort någon av dessa uppgifter ber vi dig berätta det för oss genom att maila till djurgardsbladet@outlook.com eller posta ett brev till Djurgårdens hembygdsförening, Medlemsreg., Östra Varvsgatan 1 A, 115 21 Sthlm.

Djurgårdens hembygdsförening är en ideell förening som verkar för skydd och vård av Djurgårdens kulturhistoriska miljöer och byggnader samt unika naturområden. Styrelsen deltar i ett omfattande remissarbete som rör planer och utveckling av området.

H M Konung Carl XVI Gustaf är hembygdsföreningens höge beskyddare.

Ordförande: Kerstin Brunnberg   **Sekreterare:** Karin Åhman, karin.ahman@gmail.com

Kassör: Carl-Johan Bonnier   **Sociala medier:** Johanna Sawalha

Annonser och insändare skickar du till djurgardsbladet@outlook.com.

Medlemskap från 2019 kostar 300 kr/enskild, 350 kr/sammanboende. Stödande medlemskap för företag/organisationer kostar 1 000 kr. Betala till plusgiro 35 19 91-5 och ange "Medlemskap" och ditt namn och fullständiga postadress. Vid internetbetalning, maila postadressen till djurgardsbladet@outlook.com

Citera gärna men uppge källan! ISSN 1400-2248. AB Stjärntryck, Stockholm 2018.

PREMIÄR 19 OKTOBER

HALLOWEEN

Anno 1866

RESTAURANT • CAFÉ • VÄRDSHUS

Djurgårdsslätten 78, Tfn 08-663 71 82
www.lillahasselbacken.se

CELEBRATING 153 YEARS

Ungerska Mat & Vin veckor
15 oktober – 28 oktober

Varmt välkomna!

Djurgården är en underbar plats med historiska kulturmiljöer och härlig natur. Hjälp oss verka för att bevara och vårda dessa tillgångar för både Stockholmare och turister. Bli medlem genom att betala 300 kr till plusgiro 35 19 91-5.

Avsändare:
Djurgårdens
hembygdsförening
Östra Varvsgatan 1A
115 21 Stockholm

HASSELBACKEN

RESTAURANG HOTELL BAR

Hazeliusbacken 20 | Tel 08-517 343 00 |
www.restauranghasselbacken.com
hasselbacken.rest@scandichotels.com

OAXEN

KROG • SLIP • PRINCE van ORANGIËN

VILLA KÄLLHAGEN

villa@kallhagen.se • Tel. 08-665 03 00 • www.kallhagen.se

*Svenskt
mathantverk
i historisk miljö.*

Öppet 363 dagar om året.

Ulla Winblad

Tel. 08-534 897 01
www.ullawinbladh.se

DJURGÅRDSSLÄTTEN

Måndag – fredag 8.00 – 19.00
Lördag & söndag 9.00 – 19.00

Tfn 08-660 79 75
Även färdiga smörgåsar

ICA BANÉR

Banérgatan 3 | Tel 660 22 06

Öppettider Måndag-Lördag 9-21 | Söndag 10-20

ROSENDALS TRÄDGÅRD

Sept kl 11-17.

Okt - 21 dec kl 11-16 (månd stängt).
www.rosendalstradgard.se

Följ med till den *gamla Djurgårdsstaden*
på vandring 14 oktober med kaffe i föreningens stuga från
1749. Avgift 100 kr betalas på plats. Medlemmar helt gratis.
Anmäl dig till djurgardsbladet@outlook.com. Ses 14 oktober!

